

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט יואב פרידמן
התובע פלוני

נגד

הנתבעות
1. המועצה המקומית בויעינה-נוג'יידאת ח.פ. 500204821
2. איילון חברה לביטוח בע"מ ח.פ. 520042169

1

פסק דין

2

3

4

1. תביעת נזקי גוף בגין תאונה מיום 26.12.15. התובע יליד ינואר 1986, כבן 34 כיום. אפתח בשאלת האחריות.

5

6

7

2. לגרסת התובע, נסעו הוא וחברו מר אסי הייב (יכונה להלן "אסי") לטיול אופניים. לדבריו נוהגים הם לעשות כן ברוב השבתות, כאשר ביום המקרה הגיע אסי לביתו של התובע בבועינה נוג'יידאת והשניים יצאו משם. הטיול היה באזור בקעת נטופה, ומשם המשיכו השניים לכביש הראשי בחזרה לכיוון הכפר. התובע נסע ראשון וחברו נסע אחריו. בירידה שבכביש נתקבלו האופניים בבור. מדובר על כביש מוניציפלי בתחום שיפוטה של המועצה המקומית הנתבעת. התובע הועף בעוצמה מאופניו ונחבל בגבו. מעוצמת כאביו לא הצליח לקום וצעק. אסי לקח את הטלפון של התובע והתקשר לבן דודו של התובע, מר עלי פאוזי (להלן "עלי"). האחרון הגיע בתוך 10 דקות ופינה את התובע לבית חולים פוריה. אסי חזר לביתו.

13

14

15

16

3. אסי העיד מטעם התובע ונתן אותה גרסה. הוא ציין כי התובע והוא חברים כשהוא גר ביישוב סמוד, ואת התובע הכיר מתקופת שירותם הצבאי המשותף. אף הוא אישר כי השניים נוהגים לנסוע בשבתות לטיולי אופניים, כפוף לאילוצים כגון גשם. כשנשאל על כך ציין כי לאחר התאונה, היו אמנם רכבים שחלפו ושאלו לשלומו של התובע שהיה שרוע על הכביש אולם לא היה סימן חיצוני לפגיעה (לא היה דמום). ולכן המתינו השניים לעלי, שפינה את התובע.

19

20

21

22

4. הוגשו תמונות של הבור המדובר, שנחזה שנוצר בשל תחזוקה לקויה, שגרמה לקילוף שכבת האספלט העליונה ויצירת הפרש גובה. התובע העיד בחקירתו כי הוא צלם את התמונות לערך כארבעה חודשים לאחר התאונה, וכי הבור נראה אותו דבר בזמן התאונה. הוגשו גם תמונות מן התקופה לאחר שהבור תוקן לבסוף, לפחות פעמיים.

24

25

26

27

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

5. אני מקבל את גרסת התובע ואסי שהתאונה אירעה באופן שתיארו שניהם כאשר חזרו השניים לכיוון הכפר ואופניו של התובע נתקלו בבור והוא הועף מהן. עיון בתמונות הבור מעלה שלא מדובר על בור עמוק במיוחד. אולם הוא עמוק דיו כדי שיסווג כמכשול אותו יש לתקן, על מנת שלא יתקלו בו הולכי רגל ורוכבי אופניים. לא מדובר בהפרש גובה מזערי של ס"מ או שניים לגביו ניתן לומר שמשיקולי מדיניות אין לסווגו כמכשול (לחסכון במלל עיין בפסק דיני בתא (חי) 2604-07-16 פלונית נ' עירית קרית ביאליק, על האסמכתאות שם). מדובר אפוא במכשול.
6. בור שכזה גם לא נוצר בן רגע אלא באופן הדרגתי כתולדה של תחזוקה לקויה. ענין זה נוקף לחובתה של הנתבעת, שבתורת המועצה המקומית חבה הן בתחזוקה נאותה של הכבישים והמדרכות, והן בטיפול במפגעים משעה שאלו כבר נוצרו. למרות שלא מדובר על ישוב גדול מיוחד לא נשמע מפי מהנדס המועצה כי האחרונה עורכת סיורים יזומים לאיתור מפגעים שנוצרו בכבישים ובמדרכות, אלא נסמכת על דיווחי תושבים (גזבר העיריה התיימר להעיד כי שמע מן המהנדס שהמועצה כן עורכת סיורים לאיתור מפגעים, אולם מעבר לכך שבעדות שמיעה עסקינן, לא כך העיד כאמור המהנדס).
7. באמצעות מהנדס המועצה הוגש חוזה עם חברת טבריה ש.ח וצו התחלת עבודה שנמסר לחברה זו, שניהם בתוקף נכון למועד התאונה. המהנדס אישר כי מיקום הבור נחזה בכביש הראשי התחתון המוליך לכפר.
- עוד הוסיף כי אחיו של התובע מסר לו שהתובע בכלל נפגע במקום אחר. אמרה אחרונה זו נזרקה לחלל האוויר לעת עדותו, ומדובר על עדות שמיעה לא קבילה (האח הרי אינו בעל דין, ולא חל החרוג לעדות שמיעה שעניינו בהודאת בע"ד). לו היתה קבילה – היה משקלה נמוך מאד, בשים לב שאין כל תימוכין שאמרה כזו אכן נאמרה על ידי האח.
- לדברי המהנדס, בכל העת מעסיקה המועצה חברה שזכה במכרז, ומטפלת בתשתיות לפי הזמנת המועצה. בתקופת התאונה היתה זו כאמור חברת ש.ח טבריה, כעולה מהסכם המסגרת עמה וצו התחלת העבודה מס' 1, המציין שהשטח ימסר לאותה חברה מ 1.9.15.
8. אלא שראשית, המועצה לא שלחה הודעת צד ג' לאותה חברה. בקשה שלה לשלוח הודעה, נדחתה בהחלטה משיבת 18.2.19 לאור איחור ניכר בהגשתה, כאשר לו נעתרה הבקשה אך בשלב בו הוגשה, היה התיק נפתח מחדש דיונית, ומסורבל באופן ניכר, בלא הצדק.
9. א. שנית הנתבעת, חרף העובדה שלא אושרה לה ארכה למשלוח הודעת צד שלישי ניסתה בכל זאת להמחיש, תוך הארכה מיותרת של ההתדיינות, כי לעת התאונה בוצעו עבודות במקום התאונה על ידי אותה חברה ש.ח טבריה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

- 1 ב. אולם הנתבעת כשלה אפילו בכך (וציינתי שמדובר במהלך מיותר שכן לכל היותר, לו כן הוכח
2 שמדובר במכשול שנוצר מעבודה של ש.ח טבריה, מדובר היה באחריות ביחד ולחוד של הנתבעת עם
3 אותה חברה, ביחסים מול התובע; ואתה חברה כאמור לא נתבעה כאן, ולא אושרה הארכת מועד
4 למשלוח הודעת צד ג'. הנתבעת בחרה למעשה לבצע הבירור כאן, לצורך תביעה אחרת שלא הוגשה).
5
6 ג. משעה שנשמעו העדויות גם בעניין זה, אתייחס בכל זאת בקצרה: מה שניתן לדלות מצו התחלת
7 העבודה, הסכם המסגרת, ועדות המהנדס הנו שאותה עת עמדה בתוקף התקשרות בין המועצה לבין
8 אותה חברה, שטיפלה עבורה בעבודות תשתית ותחזוקה. לדברי המהנדס בכל פעם נמסר לחברת
9 התשתיות המספקת שירותים למועצה מקטע אחר לעבודת תחזוקה, על פי מנה כספית מכלל התקציב
10 שעל פי ההסכם מיועד לכך. ניתן לראות למשל בצו התחלת העבודה מס' 1 כי השווי הכספי של אותה
11 מנה עומד על 200,000 ₪. אולם מי לכפינו יתקע כי לעת התאונה עבדה חברת ש.ח טבריה באותו
12 מקטע כביש בו אירעה התאונה, וכשלה בטיפול בבור, או שמא מחדל שלה יצר מעיקרא את הבור
13 המעורב, בו נתקלו אופני התובע? שמא נמסר לטפולה ועבודתה בכלל מקטע אחר? לאיזה מקום
14 מתייחס צו התחלת עבודה מס' 1 שתחילתו מה 1.9.15? אין שום נתון ממנו ניתן לדלות התשובה
15 לשאלה זו. כאמור, בכל פעם נמסר קטע אחר בתחום שיפוטה של המועצה לטיפול תחזוקתי של חברת
16 התשתיות, ואין שום דבר בחומר הכתוב, שיש בכוחו ללמד שבתקופת התאונה ועובר לה עבדה אותה
17 חברה דווקא באותו קטע כביש בו היה הבור בו נתקלו אופני התובע. בהתאמה, נציגת טבריה ש.ח
18 שזמנה לעדות על ידי המועצה יכולה היתה לאשר רק שמן החוזה וצו התחלת העובדה עולה שהייתה
19 התקשרות מול המועצה במועד הרלבנטי, אך לא איזה קטע או מקום נמסר לעבודת החברה באותו
20 מועד בתחום שיפוטה של הנתבעת, היינו היכן עבדה החברה. ענין מעין זה לא מוכיחים בעדויות בעל
21 פה ועוד ממרחק של שנים. אתקשה לקבל שמהנדס המועצה יכול לזכור ממרחק של שנים באיזה
22 מקטע ספציפי, עבדה אותה חברה, בהתייחס לתקופת החודשים שמאז 1.9.15 (אליה מתייחס צו
23 התחלת העבודה) ועד מועד התאונה.
24
25 ד. עניינים מעין אלה גם לא אמורים ברגיל להיות ענין לזיכרון ממרחק של שנים, של מי שלא היה
26 מעורב בתאונה, אלא מושא לרישום בצירוף עדות של בעל ידיעה, שיוכל לחלץ מן הרישום מיקום של
27 עבודה שבוצעה בתאריך או טווח תאריכים. לראיה שבסעי' 2 להסכם המסגרת מצוין שהקבלן מתחייב
28 לבצע עבודות על פי הפרטים המצוינים בהסכם וכתבי כמויות, והתכניות המצורפות. כלום לא צורף,
29 ואמורות הרי להיות תכניות מהן ניתן יהא לדלות היכן היו העבודות אמורות להתבצע ומתי. אפילו
30 דיווחים לחבי' למשק וכלכלה שנשמע מפי המהנדס שאמורים להיות – לא הוגשו). יומני עבודה
31 המלמדים אלו עבודות בוצעו על ידי טבריה ש.ח, היכן ומתי – אין (מכל מקום לא הוגשו).
32
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

1 ה. סעי' 3 להסכם המסגרת מציין שעבודות הקמה ושיקום תשתיות תבוצענה בהתאם להזמנות
2 שתועברנה בפועל, על פי צרכי הרשות המזמינה, לאחר שאושרו ונחתמו על ידי גזבר הרשות. אלא
3 שמעדות הגזבר עולה כי תפקידו מסתכם במישור הכספי של אישור הסכומים. ואילו השאלה אלו
4 עבודות והיכן נמצאת בתחומו של המהנדס. מעדותו של האחרון ניתן היה לדלות רק שנהג להסביר
5 בעל פה לקבלנים שזכו במכרז היכן יש לבצע תיקונים. ויש אולי דיווחים לחברה למשק וכלכלה
6 (שכאמור גם הם לא הוגשו). אין אפוא דבר וחצי דבר הקושר בין מעשה או מחדל של חברת טבריה
7 ש.ח (שממילא לא נתבעה כבעלת דין, וכאמור, דומה שהארכת הדרך כאן הייתה לצורך ניהול הליך
8 אחר), לבין היווצרות הבור בו נתקל התובע. אף לו היה דבר מה שכזה, והוא לא הומחש, היה הדבר
9 רלבנטי אך במישור היחסים שבין הנתבעת לבין חברת טבריה ש.ח, ולא היה בו כדי לגרוע מאחריות
10 הנתבעת כרשות מקומית כלפי התובע.

11

12 9. א. מהנדס המועצה התיימר לטעון כי אחיו של התובע עלי, אף הוא תושב הכפר שהנו קבלן לעבודות
13 עפר, עבד בזמנים הרלבנטיים כקבלן משנה של חברת ש.ח טבריה.

14

15 ב. התובע מצדו אישר שהוא עצמו סייע לאחיו עלי בחברה של האחרון. אולם לא במועדים הרלבנטיים
16 לתאונה, אלא בתקופה שהסתיימה שנים רבות לפני שזו אירעה. גם אחותו של התובע שהעידה נשאלה
17 בעניין זה, ואישרה כי התובע סייע לעלי בעבודתו במועד כלשהו בעבר הרחוק שלפני התאונה. לא
18 בתקופת התאונה. אותו עלי, אחי התובע, זומן לעדות על ידי הנתבעת, והוצא לו צו הבאה לישיבה
19 נוספת. שוב בניסיון של הנתבעת להמחיש אחריות של אותה חברה טבריה ש.ח או שמא להמחיש
20 שהתובע נפל במקום אחר או באופן אחר.

21

22 ג. משהגיע אחיו של התובע, עלי, לאותה ישיבה נוספת אליה זומן, לא שינתה עדותו דבר מתמונת
23 המצב הידועה עד כה. העד אישר שהוא אכן קבלן משנה של חברת ש.ח. טבריה, המבצעת עבודות
24 תחזוקה לפרקים על פי הזמנה, עבור המועצה. אלא שיש קבלנים נוספים, ואף תאגיד המים מבצע
25 לעיתים עבודות בכביש. כך גם ב-2015 – שנת התאונה. הוא עצמו מעסיק שני מפעילים של כלים
26 במשכורת חודשית, אך במה שקשור לביצוע עבודות אספלט, כאשר מקבל הוא הזמנת עבודה, הוא
27 נעזר בשירותים של קבלני משנה. אין לו ידיעה האם בכלל ביצע עבודה במועדים הרלבנטיים או בכלל
28 במקום בו נפל אחיו. מכל מקום, הוא שלל את התזה שהוצגה לו ע"י ב"כ המועצה, שמא ואולי עבד
29 אחיו יחד עמו ביום התאונה, שכן התאונה ארעה בסוף השבוע, ובימי שישי שבת לא מבצע העד או מי
30 מטעמו עבודות. מכל מקום ביחס לתקופת התאונה, לגביה נשאל, ציין לא היה זקוק כאמור לעזרה,
31 לרבות לא של אחיו; שכן בביצוע עבודות אספלט, כאשר קיבל הזמנה מ ש.ח. טבריה, היה נעזר
32 בשירותים של קבלני משנה.

33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

1 כאשר נשאל העד האם יודע אחיו שהוא מבצע עבודות עבור המועצה, השיב שהדבר אינו סוד וכל הכפר
2 מן הסתם יודע שהוא מבצע לעיתים עבודה עבור המועצה (בקבלנות משנה, בהזמנה לפי הצורך). לא
3 מדובר בעבודה קבועה, ואין שום וודאות או ראיה שהעד ביצע בזמן כלשהו עבודה באותו קטע כביש
4 שבו ארעה התאונה.
5

6 10. לסיכום: אני מקבל גרסת התובע וחברו כי התובע לעת שב מטיול אופניים, נתקל עם אופניים
7 בבור שבכביש המהווה מכשול. צילומי הבור הוגשו על ידי התובע כבר במצורף לתביעה, ועל פיהם
8 אותר לפי הנטען מיקומו במועצה, באיחור ניכר. רק אז התבקש לשלוח הודעה לחברה הקבלנית
9 שהתקשרה עם המועצה אותה עת, אשר לפי הנטען תחזקה אותו קטע כביש בו מדובר, עובר לתאונה.
10 אלא שלא אושרה הארכת המועד להגשת ההודעה, וגם לו הותרה, ממילא כשלה המועצה להמחיש כי
11 אותה חברה או מי מטעמה, לרבות אחיו של התובע, עבדו במועד הרלבנטי דווקא באותו מקטע כביש,
12 והיו אחראים להיווצרות הבור או אי טיפול בו. ביחסים מול תושביה והציבור כולו אחראית הרשות
13 המקומית לתחזוקה תקינה של דרכיה וסילוק מכשולים. מדובר במכשול שדרכו להיווצר בשל תחזוקה
14 לקויה, ולא כזה הנוצר בן יום: מדובר בבור רחב שהנו עמוק דיו כדי להוות מכשול, ונוצר בשל קלוף
15 מקטע אספלט עליון בחלק מן הכביש. מתקיימים כל יסודות עולת הרשלנות. הנתבעת הפרה
16 בהתרשלנות חובת הזהירות שלה לתחזוקה סבירה וטיפול במפגעים שכבר נוצרו, ואתה הפרה גרמה
17 בנסיבות הקונקרטיות לתאונה ולנזק. גם יסוד הצפיות הטכנית והנורמטיבית נתון – שכן ניתן לצפות
18 שהפרת החובה עשויה לגרום נזק להולך רגל או רוכב אופניים שיתקל בבור מעין זה. אני קובע
19 שהנתבעת אחראית לפצות את התובע בשל נזקי הגוף שהוסבו לו בתאונה.
20

21 11. יש גם אשם תורם לתובע. מדובר בבור המצוי בכביש שהתובע מכיר היטב והתאונה לא לעת ליל.
22 אמנם אין הוא אמור לחרות בזיכרונו כל מכשול שבדרכים, אולם גם בלעדי זאת, הוא כן אמור לנסוע
23 בזהירות כרוכב אופניים, וניתן היה להבחין בבור במעט תשומת לב, להאט ולנסוע מסביבו, שכן מדובר
24 לא בבור זעיר אלא רחב למדי. את האשם התורם אני אומד ב 20%.

גובה הנזק

25
26
27
28 12. לאור פערים בין חו"ד הצדדים מונה ד"ר דוד קרת כמומחה מטעם ביהמ"ש. המינוי במקרה דנן
29 הנו כזה שנחשב כמי שניתן בהסכמת הצדדים (ראה הפירוט בסעי' 8 להחלטה מיום 26.2.18). המומחה
30 לא נחקר, וחרף השגות ב"כ התובע – קביעותיו מקובלות עלי, כמי שמהווה ידו הארוכה של ביהמ"ש,
31 ולא על נקלה יתערב ביהמ"ש במסקנותיו שלא נסתרו במקרה דנן (לחסכון במלל בעניין השגות התובע
32 על חוזה"ד ראה גם אותה החלטה מיום 26.2.18, סעי' 5 ואילך, שם דחיתי בקשה של התובע למנות
33 מומחה נוסף).
34

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

- 1 13. הפגיעה הראשונית היתה משמעותית. בתאונה נגרם שבר דחיסה בחוליה L3, עם חדירת פרגמנטים
2 לתעלת השדרה שיצרו לחץ עצבי. התובע נותח ברמב"ם שם שוחזר השבר וקובעו חוליות L2-L4.
3 המומחה מצא שלאחר התייצבות הנכות, נותרה מגבלה קלה בתנועות עמוד השדרה המתני, המזכה
4 ב 10% נכות. בנוסף קבע 5% בגין השבר בחוליה L3, **ובסה"כ נכות אורטופדית משוקללת בשיעור**
5 **14.5%** (בדומה לקביעת מומחה הנתבעת שאמד שיעור הנכות התאונתית ב 15%). המומחה השיב גם
6 על שאלות הבהרה, והתשובות לא שינו התמונה.
7
8 על פי התייעוד הרפואי, הכיר המומחה בנכויות זמניות גבוהות בשיעור 100% ו 50% לתקופה בת 10
9 חודש שמסתיימת ב 30.10.16. תקופות אלה הגיוניות לגופן, לאור חומרת הפגיעה הראשונית
10 שנסקרה, שהצריכה אכן זמן החלמה ממש. לאחר מכן נקבעו על ידו נכויות זמניות בשיעור 30% ו
11 20% עד 30.6.17 (8 חודש נוספים).
12
13 14. מומחה ביהמ"ש קבע שיש הגבלת תנועה קלה בגב, המזכה בנכות בשיעור 10%: כאשר מומחי
14 הצדדים מאידך הכירו בהגבלה בינונית המזכה ב 20%; אך מומחה הנתבעת ניכה ממנה רבע על חשבון
15 כאבי גב מעברו של התובע, ולכן ייחס רק 15% לתאונה. מומחה ביהמ"ש מצא כאמור הגבלה קלה
16 בלבד המזכה ב 10% ועליה הוסיף עוד 5% בגין השבר בגוף החוליה. אך לא ראה להפחית מאותם 10%
17 בשל העבר הגבי. יכול וענין זה היה מעורר תמיהה לו התעלם המומחה מן התייעוד הרפואי על כאבי גב
18 בעברו של התובע, אלא שלא כך היה, והתייעוד נזכר בעמ' 3-4 של חוות דעתו (אף התובע אישר
19 בחקירתו שבעבר היו כאבים, אולם מדובר בעבר רחוק, שנים לא מעטות לפני התאונה).
20
21 בהינתן שכאבי גב לפרקים הנם מנת חלקם של אנשים רבים באוכלוסיה, ואף בשים לב לפרק הזמן
22 שחלף מאז המופע האחרון של כאבי הגב ועד לתאונה (אוגוסט 2009 כלומר למעלה מ שש שנים לפני
23 התאונה), הרי שסבירה היא (או למצער אפשרית) מסקנת מומחה ביהמ"ש שלא ראה לנכות חלק
24 מאותם 10% על חשבון העבר. יוער שגם מומחה הנתבעת ראה לנכות רק רבע על חשבון העבר, והשאלה
25 האם לא לנכות כלל בנתונים אלה או לנכות רבע, הנה שאלה של מידה ומומחיות, שמומחים שונים
26 יכולים לגרוס אחרת לגביה. לא אוכל לומר שמסקנת מומחה ביהמ"ש אינה סבירה. לפיכך אין עילה
27 להתערב בה.
28
29 15. אין גם עילה להתערב במסקנתו של מומחה ביהמ"ש, לפיה יש להוסיף 5% בגין השבר בחוליה
30 לאותם 10% שבשל הגבלה קלה בתנועת הגב. מומחה הנתבעת ראה לכלול אותם 5% ב 20% בהם הכיר
31 (לפני ניכוי רבע ע"ח העבר). לטעמו מדובר בנכות חופפת שכן השבר שעבר קיבוע, כבר מצא ביטויו
32 באחוזי המגבלה שהוא מייצר. לטעמי צדק מומחה ביהמ"ש משלא נקט בדרך זו והוסיף 5% על
33 האחוזים הנובעים ממגבלת התנועה. הרי מגבלת תנועה בגב תולדת תאונה יכולה להיות גם בלי שנגרם
34 שבר בגוף החוליה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

1 מתקין התקנות ראה לזכות ב 5% בגין עצם השבר בגוף החוליה גם כשאינו מייצר מגבלת תנועה. יש
2 הגיון בקביעה זו לאור פוטנציאל של פגיעה מעין זו להחמיר במרוצת השנים. אך כך מכל מקום נקבע.
3 האם נשווה אפוא בין מצב של מי שהתאונה גרמה אצלו שבר בגוף החוליה עם הגבלת תנועה קלה
4 שמזכה ב 10%, לבין מי שהתאונה הותירה אצלו אותה הגבלת תנועה קלה אך בלי שבר בגוף החוליה?
5 השוואה שכזו אינה הגיונית. הנכות המשוקללת עומדת אפוא על 14.5%, כקביעת מומחה ביהמ"ש.
6 בשורה התחתונה אין כמעט הבדל בין אחוזי הנכות הרפואית האורטופדית שנקבעו על ידי מומחה
7 הנתבעת, לאלו שנקבעו על ידי מומחה ביהמ"ש. אך טעמיהם שונים.
8

9 16. עזרת צד שלישי:

10
11 א. לגרסת התובע נעזר הוא באחותו בתקופה שלאחר התאונה, שהעידה אף היא על העזרה שהעניקה
12 לו, לאחר שחזר לבית הוריו לאחר האשפוז, בחלוף כשבועיים מן התאונה. היא העידה כי הגיעה
13 לבי"ח פוריה כאשר שמעה שאחיה פונה לשם, ומשם פונה הוא לבי"ח רמב"ם באמבולנס. התובע
14 נזקק לעזרתה מהלך כשלושה חודשים לאחר המקרה.
15

16 מצידי אעיר כי הפגיעה הראשונית הייתה משמעותית, ותקופות אי הכושר הממושכות תומכות בכך
17 כי אכן היה צורך אובייקטיבי בעזרה בהיקף חריג. העדה העידה כי לעת התאונה היו לה 4 ילדים
18 קטינים אולם שעות עבודתה וסמיכות ביתה לבית הוריה, אפשרו לה להגיע ולסייע לאחיה התובע.
19 לתקופה זו אני רואה לפסוק 4500 ₪, ואוסיף סכום זהה באומדן לתקופת ששה עד שבעה חודשים
20 נוספים במהלכם שהה התובע בנכויות זמניות של 100% ו 50%. אכיר אפוא בסכום מצטבר של 9,000
21 ₪ בגין עזרת עבר של בני המשפחה כמיטיבים, כאשר מדובר בהיקף עזרה חריג המזכה בפיצוי, גם
22 אם לא היה כרוך באובדן שכר של המיטיב.
23

24 ב. איני סבור שהתקופה בה שהה התובע בנכויות זמניות בשיעור 30% ו 20% מצדיקה פיצוי בגין עזרת
25 צד ג', ולכל היותר מדובר היה בתקופה בה יכול היה לסייע בבית כרגיל, אם כי לאט יותר, ולעזרה
26 אישית כבר לא נזקק. בהתאמה, מטעמים שיבוארו ביחס לאב הנזק של עזרת צד ג' לעתיד – איני
27 רואה הצדקה לפסיקת סכום נוסף, מעת שהתייצבה הנכות.
28

29 17. הפסד השתכרות בעבר:

30
31 א. לפני התאונה עבד התובע בחברה בה השתכר 153,886 ל 11 חודש שלפני התאונה – (ברוטו), כלומר
32 14000 לחודש בעיגול קל. עבודתו הייתה בהפעלת ציוד מכני הנדסי, לרבות מחפרון.
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

1 ב. לגרסת התובע התפטר הוא מעבודתו באותה חברה ב 30.4.16, ארבעה חודשים לאחר התאונה,
2 בשל מצבו הרפואי ומגבלותיו תוצאת הנכות. הגיוני כאמור כי באותה תקופה אכן לא יכול היה לעבוד
3 בשל נכותו הזמנית תולדת התאונה. מאידך, רק בחודש 6/17 נקלט לעבודה אחרת, שם עובד הוא
4 מחודש 6/17 כסדרן, בסכום מקורב של 6500 ₪. בין לבין עבד כחודשיים בחברה אחרת.
5

6 ג. ב"כ התובע בסיכומיה עורכת חישוב לפי 14000 לחודש במכפלת החודשים מאז התאונה, סוכמת
7 כלל ההכנסות לאותה תקופה ממקומות העבודה, וכן מדמי תאונה ואבטלה, ומחשבת ההפסד לפי
8 הפער שבין הסכומים. חישוב זה הביא אותה להפסד בעין של כ 479,000 ₪ (בעגול קל).
9

10 ד. לטעמי, למרות שיש לקבל כי לנכות יש נפקות תעסוקתית, הרי הגבלה קלה בתנועות הגב בצירוף
11 אותם 5% הנובעים מעצם השבר בגוף החוליה בלא תוספת עודפת של הגבלה קלינית, אינם יכולים
12 לבאר אי תעסוקה מעיקרא במקצועו של התובע כמפעיל כלים, ואינם מונעים מעיקרא תעסוקה זו.
13 ניתן לקבל שנמנע ממנו לעסוק בכל עיסוק בתקופות הנכויות הזמניות הגבוהות. **ומדובר אכן בעבודה**
14 **פיסית המצריכה ישיבה ממושכת, ולכן אני מקבל שבמקרה דנן יש להשקיף על הנכות התפקודית**
15 **כחופפת הנכות הרפואית בשיעור 14.5%, למרות שהגבלת התנועה בגב הנה הגבלה קלה בלבד.** אך
16 לא אקבע נכות תפקודית שמעבר לכך. איני סבור כי אותה מניעה להוסיף ולעסוק בעיסוק בו עסק
17 עובר לתאונה כמפעיל ציוד מיכני הנה מניעה קבועה. גובה הנכות אינו כזה שניתן לגזור ממנו מניעה
18 קבועה שכזו, בעטיה נאמר שהתובע איבד כלל מקצועו בו עסק עובר לתאונה, אלא מדובר אכן בפחיתה
19 בכושר ההשתכרות. המומחה לא נשאל על כך ולא אישר גם הוא מניעה קבועה מעין זו, המונעת חזרה
20 לאותו עיסוק, בחלוף תקופת החלמה ועם התייצבות הנכות.
21

22 ה. אני מכיר בנכות תעסוקתית מלאה לתקופות אי הכושר בהן הכיר המומחה של 100% ו 50% עד
23 30.10.16. 10 חודש : לפי שכר של 14,000 ₪, ההפסד לתקופה זו עומד על 140,000 ₪.
24

25 בתוספת הפרשי ריבית והצמדה מתקופת אמצע (סוף מאי 2016) : 149,347 ₪.

26
27 ו. לתקופה שמ 1.11.16 ועד 30.6.17 : 8 חודש – בה שהה בנכויות זמניות של 30% ו 20% אני סבור
28 שלאור העיסוק הפיסי, נכון יהא להכיר בנכות תעסוקתית חלקית של 30% .
29

$$30 \quad 14000 * 8 * 30\% = 33600$$

31
32 בתוספת הפרשי ריבית והצמדה מתקופת אמצע : 35,331 ₪.
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

1 ז. מאז אותה תקופה, ייערך חישוב ההפסד לפי נכותו בשעור 14.5% בחישוב אריתמטי. זאת כאמור
2 למרות שהגבלת התנועה מקנה 10% בלבד, והנכות בשעור 5% נפסקה בגין השבר, בלא הגבלת תנועה
3 נוספת.

4
5 יש לקבל כאמור כי שבר בגוף החוליה, גם אם אינו מוסיף כשלעצמו להגבלת התנועה, יכול שנושא
6 הוא בחובו פוטנציאל מוגבר להחמרת מצב, ומכאן כאמור ההצדקה שראה מתקין התקנות לייחס לו
7 נכות קלה בשיעור 5%. גרסתי כי התובע אינו ממצה פוטנציאל השתכרותו במומו, ולכן איני נזקק,
8 כשיטת ב"כ התובע, להפסד בעין לפי פערי ההשתכרות המצטברים בהשוואה לבסיס השכר שלפני
9 התאונה, ולכל התקופה שממנה. עדיין, בתנאי אי וודאות ביחס להשתכרות המצטברת, לו מוצה
10 פוטנציאל השתכרותו של התובע במומו, אני סבור שלאור טיב העיסוק הפיסי, יש לחלץ ההפסד על פי
11 שיעור הנכות הרפואית. לא נעלם ממני כי עסקינן בנזק מיוחד, אך דרך זו מבקשת אכן להתחקות אחר
12 הנזק המיוחד שיש ליחסו לתאונה. היא מתחשבת מחד בחובת הקטנת הנזק, על מנת שלא יועשר
13 התובע מעבר לשיעור נזקיו הראליים, ומאידך בפחיתה בכושר השתכרותו, שסביר שנתנה ביטויה
14 בפועל גם לתקופות העבר שעד היום:

15
16 מ 7/17 עד היום $79,170 \text{ ₪} = 14.5\% * 14000 * 39 \text{ חודש}$

17
18 שערך מחודש אמצע של 12/18 על דרך תוספת הפרשי ריבית והצמדה: 80,202 ₪.

19
20
21 ח. איני מפחית השתכרויות שממועד התאונה ועד היום (למעט דמי תאונה שהתקבלו מן המל"ל
22 בעקבות התאונה, וכן חלק יחסי מדמי אבטלה שעד 30.10.16, אותם יש להפחית לאחר ניכוי אשם
23 תורם). כאמור, בשונה מהילוכו של התובע, לא ערכתי חישוב הפסד בעין בין שכרו שעובר לתאונה
24 לבין השתכרותו באותם מקומות, חישוב שהיה מביא אכן לתוצאה גבוהה יותר בנזק. חישוב כזה לא
25 נראה לי מוצדק בנסיבות המקרה שכן איני מקבל שהנכות גרמה לאובדן היכולת להוסיף ולעבוד
26 בעיסוקו שעובר לתאונה, ולא מן הנמנע כי התובע ממתין לסיום ההליכים המשפטיים כאן. המניעות
27 הגופנית בה יש להתחשב הנה אך זו הנובעת סיבתית מן התאונה.

28
29 ט. סה"כ הפסד השתכרות בעבר: 264,880 ₪. לסכום זה יש להוסיף אובדן תנאים סוציאליים בשעור
30 12%. אם ישאל השואל מדוע לגזור 12% של הפרשות המעביד המצטברות האבודות לעבר, מן ההפסד
31 המצטבר המשוערך ולא הנומינלי, אשיבו כי הסכום אמור היה להיות מופרש לקופת גמל פנסיונית,
32 שם אמור הוא לשאת תשואה לאורך השנים עד גיל הפרישה. דרך זו מהווה אומדן (אמנם מקורב
33 בתנאי אי וודאות, אך עדיף מקורב מאשר כלל לא) של ההפסד הפנסיוני הנגזר מהפסד השכר
34 של תקופות העבר. הסכום הכולל עומד אפוא על 296,666 ₪.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34

18. הפסד השתכרות בעתיד

א. לפי אותו מפתח חישוב של 14.5% כפול 14000 במכפלת מקדם היוון (3%) לעוד 33 שנה:

$$14000 * 14.5\% * 251.18 = \text{₪ } 509,895$$

19. אובדן תנאים סוציאליים לעתיד (12.5%) : **₪ 63,737**

20. הוצאות רפואיות ונסיעות לעבר: **₪ 3000** באומדן, גם אם לא נשמר תיעוד בגין כל קבלה והוצאה.

לא הומחש הצורך הרפואי בהוצאות רפואיות ונסיעות לעתיד.

21. עזרת צד ג' עתיד

יש להבדיל בין פחיתה בכושר ההשתכרות בעיסוק שיש בו אלמנטים פיסיים, לבין שאלת הצורך בעזרה ביתית. בסופו של היום ההגבלה בתנועות הגב היא הגבלה קלה. הגבלה כזו אינה מצריכה עזרה. היא לכל היותר תאט את התובע במיעוטן של עבודות משק הבית הקשות יותר, אך לא תמנע ממנו לבצען. ועזרה אישית – אין הנכות מצריכה. איני רואה לפסוק כאן דבר.

22. כאב וסבל – ראיתי לפסוק **₪ 60000**.

סה"כ **₪ 933,298**.

לאחר ניכוי אשם תורם 20% היתרה **₪ 746,638**.

13. מסכום זה יש להפחית תגמולי מל"ל: מדובר בסכום מצטבר נומינלי של 23,336 (דמי תאונה ששולמו לתובע בסך של 14,456 ₪, ודמי אבטלה מהמל"ל שהתקבלו לתקופה שעד 30.10.16): דמי תאונה פשיטא, שכן השתלמו בגין התאונה. ולגבי דמי אבטלה שעד תקופה זו: זו תקופה בה הכרתי באי כושר תעסוקתי מלא בשל התאונה. לפיכך מתקיימת דרישת הקשר הסבתי גם בין תגמולי האבטלה לבין התאונה (למרות שמי מקבל דמי אבטלה לכאורה יכול לעבוד. השאלה האם קיים או לא קיים קשר בין תגמול מסוים לבין התאונה, נענית על פי הקשר הסבתי העובדתי, על פי המצב הרפואי כפי שנקבע בביהמ"ש, ולא על פי הסיווג המשפטי של התגמול).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 34103-12-16

תיק חיצוני:

1 תוספת הפרשי ריבית והצמדה מתקופת אמצע (מאי 2016) מניבה סכום לניכוי של 24,894 ₪. יוער
2 בקצרה כי נפלה מחלוקת בין הצדדים על טיב התגמול, האם דמי תאונה או פגיעה. על פני הדברים
3 מדובר על דמי תאונה, כעולה מאישור המל"ל מ 14.8.16 (גם אם במסמך המשך כונו בשגגה "דמי
4 פגיעה"). עיין בנספח י"ב לתחשיב הנזק של התובע. לא הומחש כאמור כי התאונה תאוונת עבודה, ולא
5 הומחש כי התובע הגיש תביעה לענף נפגעי עבודה, שאחרת היתה הנתבעת מגישה התיק מענף נפגעי
6 עבודה. ברור שמדובר על דמי תאונה ולא דמי פגיעה.

7
8 סה"כ לאחר ניכוי אשם תורם וניכויי מל"ל 721,744 ₪.

9
10 14. אני מחייב הנתבעת לשלם לתובע תוך 30 יום את הסכומים הבאים במצטבר:

11
12 א. 721,744 ₪.

13 ב. 168,888 ₪, שכ"ט עוד בסכום כולל

14 ג. 705 ₪ החזר אגרה ראשונה.

15 ד. עלות שכר המומחה מטעם התובע על פי חשבונית שתוצג, וחלקו של התובע בשכר מומחה ביהמ"ש.

16
17 ניתן היום, ז' תשרי תשפ"א, 25 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

18
19
20
21
22

יואב פרידמן, שופט